

ТЕАТРАЛЬНА РОБІТНИЧА СТУДІЯ

(Докінчення.)

Приглянься-ж тепер змістові драми, або тому, що в ній є. Іншими словами — розберіть драму на дрібніші куски, щоб мати поняття, з чого складається вона.

Змістом драми може бути тільки подія, чи то історична, чи така, що дійсно була (реальна), чи вигадана, уявлена творцем, поетом-драматургом. Той, хто пише драму, то вибирає собі тільки таку діяльність людини, чи людей, які уявляють собою боротьбу з перешкодами і яка вимагає від людини певного напруження енергії для перемоги над тими перешкодами. Діяльність людини, яка представлена в драмі, мусить бути скерована для досягнення певної мети і при кінці драми мусить приводити до певного успіху, бажаного чи не бажаного для героїв драми. Звичайно в драмі є одна особа головна, (або дві), яких зведе героями драми. Такі герої в драмі то наближаються, то віддаляються від своєї мети, а глядач (публіка), слідкуючи за боротьбою з противниками, мимоволі входить в його інтереси, співчуває або не співчуває йому, цікавиться дальшим ходом боротьби і нетерпеливо очікує її вислідів, розв'язки. Драма, що немає певної розв'язки, (в якій герой не програє і не виграє), викликає в глядача чи читача невдоволення.

Отже драматична боротьба є душею драматичного твору. Боротьба в драмі мусить бути зовнішньою і внутрішньою. Зовнішня боротьба така, що звернена проти ворогів, які стоять на перешкоді. Таку боротьбу вивчає автор на сцені не тільки рухами, але й словами і всею роботою. Внутрішня ж боротьба — це боротьба з самим собою, з своїми навичками, які не дозволяють швидко доходити до цілі, боротьба з нерішучістю, з ваганнями. У внутрішній боротьбі, (або в "душевній") важливим моментом є суперечність (конфлікт) між розумом і серцем, між думками і почуваннями, сумлінням і пристрастю, слабкістю духа і повинністю. (Наталя в "Брехні"). Друге — це так звана колізійна обов'язків (збіг двох майже рівнозначних обов'язків), коли герой не знає, що з них важніше і що йому треба зробити, аби і не "скривити душою" і не віддатися від своєї мети. ("Осінні скрипки").

Які є види драматичних творів? Драматичні твори поділяємо на: 1. трагедію, 2. драму, 3. комедію. Бачимо нерозум на сцені героїв, героїчні натури, які стоять вище людських характеристик і змагаються до цілей, які людині важко досягнути. Звичайно при кінці твору вони загивають, їх вбиває хтось і всі їх думки, чисті та чесні наміри, гинуть. В глядачів це викликає почуття трагічного, або почуття трагізму. І такі твори зводять до трагедій. Крім трагедії, яка представляє життя героїв, є ще твори, що представляють нам події з правдивого життя: це поважна драма і комедія. Драма

виводить перед наші очі певний гурт людей, що страждають, борються за щось краще і або доконують свого шляхом великих терпін, або гинуть. Це все викликає в глядача певне співчуття. ("Давнайцять" — нещасливий кінець.) Драма показує нам (особливо головних осіб-героїв) характер і подробиці, малює нам страждання їх і заміри. Тому найбільшою невдачею аматорських гуртків є свідомість, що вони, виставляючи на сцені драматичні твори, ставлять їх недбало і майже ніколи не дають характерів дієвих осіб, а думають, що вистаряться, як виїде він з приліпеленими вусами на сцену, помахає руками і щось заговорить баском.

Бувають драми побутові — себто такі, які представляють нам побут народу. До них належать відомі нам: "Глитай або-ж павук", "Наймичка", "Безталанна", "Укралене шаштін". Далі — драми історичні — що представляють певні події з історії. ("Гетьман Дорошенко"), драми Грінченка, Пачовського "Сонце руїни").

Третя драма — це психологічна. Це найновіша драма, яка зображує нам душевні переживання людини і заставляє нас глибоко призадумуватися та самим розв'язувати різні загадки душі людини. Для нас відомі з таких драм "Брехня", "Гріх", "Чорна пантера" і ось тепер "Казка старого млина".

Соціальна драма — представляє боротьбу двох суспільних клас, наприклад пролетаріату з буржуазією ("Юда"). Особливо тепер в українській новій літературі — повільно вивчається чимало соціальних драм ("Безробітні"). Що-ж таке комедія? Слово це грецьке і означає: "веселий бенкет". Сценічний твір, який виставляє людину в таких становищах, в яких вона викликає сміх, зветься комедією. Комедія бере собі тему з обсягу щоденного життя людей і звичайно висвітлює різні недостатки людини. Але зараз комедія є й наукою. Комедія різні скруті становища, нещасливі випадки і неприємні стори життя відсуває в обсяг смішного, вивиснується над ними і тисамим заставляє глядача пізнати, чи він, як людина, стоїть вище нещасливого-безпорадного і смішного героя комедії, чи може теж має такі прикмети.

ТЕАТР І МУЗИКА.

ДРАМГУРТКАМ ПІД УВАГУ.

Товариші! Не вживайте назви Драматичний "Кружок". Замініть "Кружок" гарним українським словом "Гурток". Вживайте: "Драматичний Гурток", або в скороченні — "Драмгурток". Ми звертаємо на це увагу тому, що в деяких місцевостях товариші тримаються ще цієї старої назви. В Ді Пес, Ман., Драмгурток при філії С.У.Р.Д. відіграв 21 вересня дві одноактні комедії. Дня 28 вересня відбудеться концерт. Готуйтеся до вистави "Сватання на Гончарівці".

РОБІТНИКИ ВІННІПЕГУ! ПОМОЖІМ СТРАЙКУ-ЮЧИМ МАЙНЕРАМ В АЛБЕРТІ!

Майнери Алберти, з'організовані у 18. дистрикті "Юнайтед Майнерс оф Америка", є на страйку від 1. квітня ц. р. Вони борються проти знижки на \$1.17 їхньої денної платні. Помимо завзятої опозиції зі сторони власників копалень, майнери ставлять героїський опір проти спроби погіршення і так низького вже стану їхнього життя. Деяким майнерам предкладали сепаратні угоди, однак в більшості випадків вони відмовилися роздвоювати свої ряди. Серед майнерів і їх родин запанувала загальна нужда, але помимо того вони держаться солідарно як і попередно. Фінансова підтримка, оказувана майнерам робітничством Канади, в останніх часах зменшилася, хоч потреба поміч є тепер більша, як колись перед тим. Трейдс енд Лейбор Кавсіа у Вінніпегу отримала недавно від майнерів пошук за помічю і вислала їм допомогу. Однак в цім напрямі мусить бути зроблено далеко більше. Маючи це в виду, Трейдс енд Лейбор Кавсіа вибрала спеціальний комітет, який устроє в садиуючу суботу і неділю, 27-і 28. вересня, збірку жертв на поміч страйкуючим майнерам в Алберті по цілім Вінніпегу.

Тому проситься всіх робітників і робітниць, які бажать зайняти збіркою на поміч страйкуючим майнерам, щоб зголосилися в такі місця по листі і інформації:

В суботу, 27. вересня, в год. 2-ій по полудні: Elmwood East Elmwood Labor Hall Fort Rouge Fort Rouge Labor Hall Centre Winnipeg Labor Temple, James St.

В неділю, 28. вересня, в год. 10-ій перед полуднем: На захід від Мек'регор Ст. Укр. Робітничий Дім North End Liberty Temple Elmwood West Elmwood Labor Temple Weston 1574 Logan Ave.

Робітники і робітниця Вінніпегу! Прийдіть в ці дні, хто тільки може, займіться колекцією фонду на допомогу страйкуючим майнерам, жертвуйте самі що можете, щоб не допустити, аби наші товариші були примушені голодом піддатися вуглевим баронам.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "УКР. РОБ. ВІСТЕЙ"

Товаришу Редактор! Послаю Вам \$7.50 на пресовий фонд "У.Р.В." Ці гроші зложити товариші, що працюють на залізничній проті. Всіх нас тут українських робітників є тільки вісім і всі жертвували на цю ціль.

Ім'я жертвodawця: Я. Яблонський, Монреал \$5.00 П. Дучак, Венкувер 1.00 Ф. Фодчук, Келарі 1.00 М. Яворський, Мінеаполіс 1.00 В. Баран, Гемпсирк 1.00 Д. Стріль, Гемпсирк 1.00 А. Іванюк, Ансонія 1.00 А. Степак, Норт Колінс 1.00 А. Безмалюк, Вінніпег 40

Всім жертвodawцям ширя подяка. З товаришеским привітом. П. Маковецький.

Колмен, Алта. Дня 6. вересня відбулося весілля в товариша Василя Мацборки і його дружини. При цій нагоді тов. М. Костинюк забрав слово і повним присутнім гостям як користь іронічно нам і чий інтерес боронити робітничу преса. Якщо робітничу преса служить виключно працуючим, тож завданням їх є піддержувати цю пресу в Канаді ми маємо робітничий часопис "У.Р.В." — продовжати безсидку — тож нашим пролетарським обов'язком є дати поміч тому часопису. На цей заклад, щоб прийти з піддержкою "У.Р.В." відгукнулася своїми жертвами на пресовий фонд, складуючи товариші і товаришки:

М. Процик \$1.00 В. Лещинин 1.00 В. Мацборка 1.00 Г. М. Мацборка 50 Н. Ленків 50 П. Дворнич 50 А. Пасичник 50 М. Костинюк 50 Г. К. Костинюк 50 С. Кутшак 50 С. Матвійчук 25 Г. М. Матвійчук 25 І. Спенсер 25 Ф. Спенсер 25 М. Пахуляк 25 А. Паньків 25 Ф. Головицький 25 В. Віскіт 25 Н. Осташек 25 М. Ливак 10 Г. П. Ливак 10

Всім жертвodawцям ширя подяка, а молодій парі бажано веселою й щасливою подружжю жити. З товаришеским привітом. Т. Гушул.

Лондон, Онт. Дорогий Товаришу Редактор! Послаю Вам \$6.50 на пресовий фонд "У.Р.В." Цю суму я зібрав на уродинах в товаришки Гарячій в Лондон.

Ім'я жертвodawця: П. Морашка 50 П. Мазурчик 50 О. Могильницький 50 В. Морашка 25 П. Гулад 25 П. Харчина 25 Г. Курчик 25 А. Паньків 25 П. Сокока 25 С. Фініський 25 Ф. Вотодський 25

Всім жертвodawцям ширя подяка. Молодий парі бажано все-го добра в її подружжю жити. З товаришеским привітом. С. Кутшак.

Товариші! Не забувайте відомості передлати на "Українські Робітничі Вісті".

Грейджер, Алта. Товаришу Редактор! Послаю Вам \$7.50 на пресовий фонд "У.Р.В." Ці гроші зложити товариші, що працюють на залізничній проті. Всіх нас тут українських робітників є тільки вісім і всі жертвували на цю ціль.

Ім'я жертвodawця: Я. Маковецький \$2.00 П. Чиновський 2.00 Петро Дорош 1.00 Н. Карпінський 1.00 Ф. Гаврилюк 50 С. Лемчук 50 С. Юшпичин 25 Безсидней 25

Всім жертвodawцям ширя подяка. З товаришеским привітом. Іван Нячук.

Албертсфорд, Б. К. Товариші! Послаю Вам \$4.00 на передлату "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд. При цій нагоді заслаю Вам ширя бажання в огляденні доброго успіху у Вашій справі.

Остаюсь з товаришеским привітом, Олександр Максимович.

Медна, Ман. Дорогий Товариші! Послаю Вам \$2.00 на передлату "У.Р.В." тим часом на піврік, з трохки більше ніж часом на другий піврік. Це є одиниць український часопис в Канаді, котрий дав українським робітникам і фермерам здоровий духовий корм.

З товаришеским привітом, Стефан Грех.

Вайксиф, Б. К. Дорогий Товариші! Послаю Вам \$2.00 на пресовий фонд "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд жіночого журналу "Робітниця". Просить, що співачи, все-ж такі лише піано, чим ніколи.

В цім околиці вже кілька українських робітників, але робітничий справі їм чужі. Зб'явши "скак" останню сорочку з себе дав-би, а про те, щоб заперешерувати собі робітничу газету, то я говорити шкода.

Або не має часу читати, або не хоче з більшими нічого мати до діла, бо має "добру" роботу і боїться, щоб його не прогнали. Отже, "аргументами" викручують вони від читання робітничої газети. Прийдє час, що ці робітники спам'ятовують і спазнають куди їм належить.

З товаришеским привітом, Григорій Дулар.

Емпрес, Алта. Дорога Редакціє! Заслаю \$4.00 як нову річну передлату на "У.Р.В.", \$1.50 на передлату "Робітниця" для одного молодого товариша і \$1.50 на передлату "Робітниця" для моєї товаришки.

Хай живе робітничий преса! Остаюсь з товаришеским привітом, Т. Ландій.

КІНО-ХРОНІКА

В "Укр. Роб. Вістях" ніколи ще не подавалося про кінографічне містечество. А ми знаємо, що кінограф, або як звичайно звать його в Америці "мувінг пікчерс", відіграє тепер величезну роль в громадському житті, а в Америці особливо.

Кінограф служить тепер буржуазії для пропаганди і агітації; його використовує церква для проповідування своєї моралі; його використовують різні компанії "реклами" своєї індустрії, своїх товарів; кіно служить тепер медицині, техніці, бо знайомить людей з різними їх винаходами; кіно знайомить нас з найновішими винаходами археологів (бачимо ми, як і де відкопано гріб Тутенхамена в Єгипті), з новими досягненнями різництва, хемії, з зоологією, ботанікою, з наслідками і підводним світом.

Нарешті кіно знайомить нас з найновішими світовими подіями. Ми маємо нагоду бачити часами страйкові події в різних містах Європи і Америки. Окремі епізоди окупації Франції Руру, заворушення в Баварії, а навіть похорони Леніна.

Але в капіталістичних краях кіно служить капіталістам і тому в кожному кіно-театрі ви що дня побачите: королів, принців, президентів, прем'єрів, їх конференції і капіталістичні загалі.

Коліс кіно так само буде служити й пролетаріатові. І тепер в Радянському Союзі кіно вже служить робітництву й селянству, але воно там за часів царської Росії було слабо розвинене, а за час революції не було спромоги для його розвинути.

Тепер воно відроджується, але йому тяжко увійтис навіть за європейським, не то вже за американським. Однак коли судити після останніх відомостей, радянське кіно успішно розвивається. Якщо слабо воно розвивається в драматично-сценічній галузі, то за те в науково-пропагандовій воно значно поступає.

Та про те пізніше, а тим разом ми подамо деякі загальні відомості про "Кіно на УСЛУГАХ ЮСТИЦІ".

Німечка кримінальна поліція, яка переводить свідство в справі гангверського вбивства-саїста Германа, викристалла для саїста кінограф. На просьбу поліційного комісара кримінальної поліції було зроблено знімки після чого знімки демонструвалися в кінографіках. Після цього поліція одержала від багатьох осіб, які пізнали Германа на екрані, дуже важливі для саїста відомості.

РЕКОРД ШВИДКОСТІ. Американські кінографісти досягли рекорду швидкості в кінографічній справі. Так в 11-ій годині ранку в Клівленді було зроблено знімки республіканського конгресу, а в 9-ій годині вечером того самого дня фільма вже демонструвалися в кінографіках в Нью Йорку. Знімки було перевезено з Клівленду до Нью Йорку на аероплані.

РАДЯНСЬКЕ КІНО. Радянське Бюро агітації "Добролюбі" в Москві винустило 24 приміри першої частини нової агітаційної картини — "Як мужик Пахом в столиці в небеса літав на півні".

Прийшло до знімок другої частини цієї картини під назвою "Как Пахом в селе Несмелом занимался летним делом".

Всеукраїнське фото-кіно почало знімки нової великої картини, що малює побут Червоної Армії в лагерах. В Чугуєві відбулися перші знімки маневрів піхоти та кінноти. В дальшому фільма охопить все життя лагерів та їх мешканців.

МІСЦЕВІ ВІСТІ

Цікавий мітинг для всіх робітників, що цікавляться робітничим рухом в Канаді, відбудеться в неділю, дня 28. вересня в год. 7.30 вечером в Колонбія театрі на Мейн вулиці. На мітингу будуть промовляти делегати на трейд-юніонний конгрес, що тільки закінчився в Лондоні. Між іншими промовцями виступить також відомий вже укр. робітником т. Джек Кавана.

Приходіть громадно на цей мітинг.

Лекція в Відділі Жінок-Робітниць в Вінніпегу відбудеться в понеділок, дня 29. вересня в год. 8.30 вечером в салі Укр. Роб. Дому. Лекцію вигодосить т. В. Н. Колісник на тему: Охорона дітей в Радянських Республіках а в капіталістичних державах.

Приходіть громадно.

Школа для неграмотних жінок-робітниць створюється при Укр. Роб. Домі в Вінніпегу заходом відділу Секції Жінок-Робітниць.

Школа розпочнеться на початку місяця жовтня. — Вей бажачі вчитися, повинні зголоситися що понеділка вечером на зборах жіночого відділу. Записуйтеся, товаришки робітниця, завчасу. Приходіть і вчіться по українськи читати й писати. Навчання в школі безплатне.

Заряд.

Святкування третьої річниці Укр. Роб. Дому в Іст Килдодан (1921—1924 р.р.) відбудеться в неділю, 28. вересня в год. 2. пополууді в Укр. Роб. Домі в Іст Килдодан з багатою й добірною програмою.

Участь в цім святі візьмуть: мандражові оркестри при Укр. Роб. Домі в Вінніпегу, в Трансконі і Іст Килдодан під проводом т. П. Угрюнка, як також і місцевий хор; будуть деклямації і спів; будуть бесідники з Вінніпегу і Трансконі. Запрошуются всі товаришки і товаришки взяти громадну участь в святкованні третьої річниці У.Р.Д. в Іст Килдодан. Приходіть вчасно, щоб застати вільне місце.

В неділю по полууді, 28. вересня третя лекція Театральної Робітничої Студії, а вечером проба співу.

ПОЗІР! САСКАТУН І ОКОЛИЦІ! Перший раз в Саскатуні відбудеться в Українським Робітничим Домі, в четвер, 2-го жовтня, і в п'ятницю 3-го жовтня ДВА КОНЦЕРТИ нашої відомої співачки Т-КІ ЛІЗИ ПОПОВИЧ при співучасті скрипача Дж. Борнова і піаніста П. Рейнолдса.

Вступ: 75 і 50 центів. Початок в год. 8.30 вечером. Приходіть всі, а певно не пожаліте.

НА ПРОДАЖ АВТОМОБІЛЬ Мек-Лакле; легкий 6-циліндровий, вигляд і малий кошт опорування. Всі потрібні прилади. Автомобіль в добрім порядку. Продам за низьку ціну. W. N. K. 831 Main St., Winnipeg, Man.

ПОВІДОМЛЯЮ українських робітників і робітниць в Канаді і своїх товаришів зокрема, що в перенесі а старого місця і відкрити краєвий шапу під ч. 567 Селкірк уліці. Продаю в новій шап розпочав я з днем 15. вересня. Antin Choma 567 Selkirk Ave., Winnipeg.

ПОВІДОМЛЯЄМО всіх українських робітників міста Вінніпегу і околиць, що ми відкрити під ч. 875 Мейн уліці шапу, в якій направляємо автомобіль, моторсайкл, байсиклі і батері. Також маємо нові часті до виме згаданих машин. Продаємо гуми і батері, нові і старі по дешевій ціні. Роботу виконуємо скоро і вдовольно. Наш телефон J 5080. П. Стасини і Я. Білозорський 875 Main St., Winnipeg.

ПОШУКУЮ брата Івана Юраска, котрий донедавна жив в Торонто. Його адреса була: поштова скринка 539. Я приїхав тепер з старого краю, з містечка Святин і маю для його важкі інформації. Хто знав-би його теперішню адресу або він сам хай напише до-мене на таку адресу: Dmytro Jurasyk c/o L. Jannigan (110) Craig, Sask.

ПОШУКУЮ Івана Турецького з села Вербінь, повіт Застава, Буковина. Два роки тому перебував десь в околиці Раджави або Мус Джо. Хто про него знав-би або він сам хай зголоситься на адресу: George Turecki 729 Aberdeen Ave., Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ Михайла Нору, котрий перебував в Трансконі, Ман., а тепер на фармі в Саскечевані. Хто про него знав-би або він сам хай зголоситься на адресу: Andrij Bilowus 1056 Redwood Ave. (108) Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ товариша Теодора Ковальчука з села Горькова, соціальського повіту. Має перебувати на фармах в Манітобі або Саскечевані. Хто про него знав-би або він сам хай напише до: Jacob Kostuk 81 S. Cumberland St. (110) Port Arthur, Ont.

Заява. — Заряд Товариства Малих Сторічків міста Вінніпегу відноситься до всіх робітників в справі підписування петиції, щоб можна було продавати споживчі товари по 6. (шесть) годині вечером. Петиції знаходяться в кожнім склепі, де купуєте споживчі товари. (111)

ПРИХОДІТЬ НА ЗАБАВУ ДО УКР. РОБ. ДОМУ! ЗАХОДОМ ВІДДІЛІВ СЕКЦІЇ ЖІНОК-РОБІТНИЦЬ І С.У.Р.М. В ВІННІПЕГУ устроюється В СУБОТУ, ДНЯ 27. ВЕРЕСНЯ В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ ВЕЛИКУ ЗАБАВУ НА КОТРУ ЗАПРОШАЄТЬСЯ ВСІХ ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНКИНЬ НАШИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ЯКІ ЛЬОКУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ ТА СІМПАТІВІВ. ВСТУП ДЛЯ МУЖЧИН 35 Ц.; ДЛЯ ЖІНОК 25 Ц. ПОЧАТОК ЗАБАВИ В ГОД. 8.30 ВЕЧЕРОМ. Заряд Відділу.